BENCONT WEEKLY REPORT

ROČNÍK 2018| ČÍSLO 42

Ceny starších bytov rastú, na trhu chýbajú malé byty

Ceny bytov ponúkaných v Bratislave z druhej ruky v treťom štvrťroku 2018 vykázali ďalší rast. Jednotková cena sa vyšplhala na 2425 eur/m² a dosiahla tak 8,2%-ný medziročný nárast. Stalo sa tak v súlade s rastom cien novostavieb, ktorý spôsobuje pokles ponuky na trhu. Pozorovateľný je trend rastu priemernej rozlohy bytov ponúkaných na sekundárnom trhu, čo môže značiť nedostatok menších bytov, ktoré z ponuky rýchlo miznú.

V tomto čísle:

Taliansko predstavilo rozpočet so schodkom 2,4 %

Čínska ekonomika s rastom 6,5 % medziročne za tretí kvartál

USA so schodkom rozpočtu takmer 800 miliárd dolárov za fiškálny rok 2017/2018

Slovensko v rebríčku konkurencieschopnosti pokleslo o 2 priečky

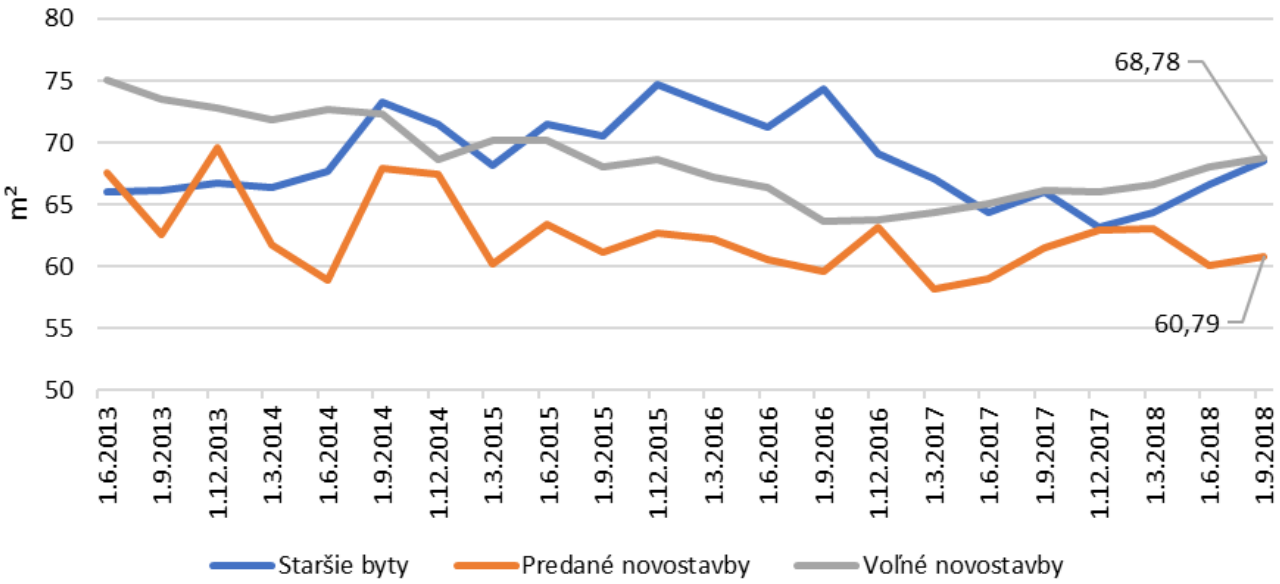
Inflácia na Slovensku dosiahla 2,7 %, z toho doprava zaznamenala 6,1 % rast

Jednotková cena bytov ponúkaných na sekundárnom trhu v Bratislave dosiahla počas tretieho štvrťroku 2018 2425 eur/m². Medziročne tak vzrástla o 8,2%, zatiaľ čo oproti druhému štvrťroku predstavoval cenový rast 1,1%. Ceny starších bytov vykazujú veľmi podobný trend aj tempo rastu ako novostavby. Dôvodom je substitučný charakter oboch typov bytov, medzi ktorými sa dopyt presúva v závislosti od ponuky. Za posledné 4 roky, t.j. od roku 2014 vzrástli v priemere za Bratislavu ceny starších bytov o 34,3%, čo znamená priemerné ročné tempo rastu 8,57%.

Tradične najvyššia cena starších bytov bola v Starom Meste a to na úrovni 2973 eur/m². Ceny bytov v tejto mestskej časti sú v priemere o 600 eur/m² vyššie ako v ostatných bratislavských okresoch. Pri dvojizbovom byte o veľkosti 50 m² sa tak jedná o rozdiel v absolútnej cene bytu o 30 000 eur. Najlacnejšie byty sa nachádzajú v okresoch BA IV na úrovni 2250 eur/m². Nasleduje okres BA II kde sú však nižšie priemerné ceny bytov spôsobené najmä bytmi ponúkaných v Podunajských Biskupiciach a vo Vrakuni, kde je dopyt po bývaní podstatne nižší ako v ostatných mestských častiach Bratislavy. Priemerná cena bytov v Ružinove je 2516 eur/m². Nasleduje Petržalka, ktorá ešte v roku 2014 bola najlacnejším okresom. Za posledné 4 roky tu priemerná jednotková cena vzrástla o 39,3%, čo po Starom Meste predstavuje najvyšší rast. Atraktivita Petržalky vzrástla najmä v okolí Jantárovej cesty a Bosákovej ulice, kde sa po výstavbe električkovej trate podstatne zlepšila dopravná dostupnosť, pričom tu zároveň

Tabuľka 1: Špecifiká ponuky bytov na sekundárnom trhu v Bratislave počas 3.Q.2018

Obvod	priemerná výmera	priemerná cena na m2	priemerná absolútna cena
BA I	82,42	2 973,82 €	237 587,43 €
BA II	65,41	2 298,84 €	146 343,72 €
BA III	69,41	2 447,62 €	167 869,00 €
BA IV	67,78	2 250,90 €	150 750,94 €
BA V	61,20	2 332,48 €	137 044,57 €
Celkový súčet	68,53	2 424,56 €	163 521,58 €

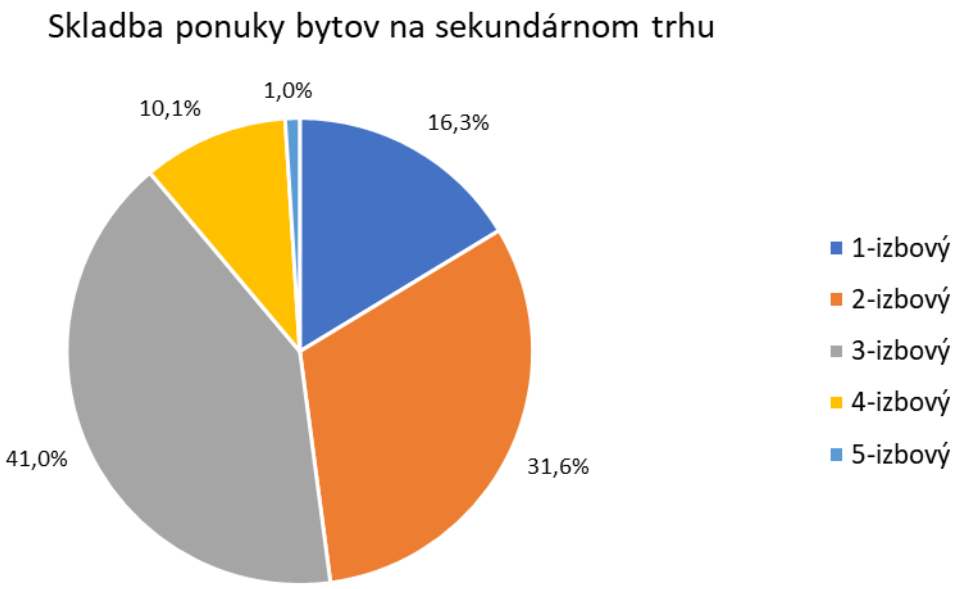
neexistuje takmer žiadna ponuka novostavieb. Ceny bytov v okrese BA III dosahovali 2448 eur/m² (2225 eur/m² v Rači a 2540 eur/m² v Novom Meste).

Z hľadiska priemernej rozlohy sme na sekundárnom trhu s bytmi zaznamenali nárast na 68,53 m². Od koncu roka 2017 tak vzrástla vyše 5 m². Zaujímavé tu je porovnanie s primárnym trhom s novostavbami. Priemerná rozloha ponúkaných novostavieb ku koncu tretieho štvrťroka 2018 predstavovala 68,8 m², čo je takmer identické číslo ak ponúkané byty zo sekundárnej ponuky. Pri pohľade na priemernú rozlohu predaných novostavieb je však evidentné, že kupujúci preferujú menšie byty. V súčasnosti tak chýba ponuka menších bytov na trhu s novostavbami ako aj na trhu so staršími bytmi. To v blízkej budúcnosti môže vyvolať zvýšený rast cien menších bytov, ktorých je na trhu málo.

Čo sa týka absolútnej ceny bytov z druhej ruky, tá v závislosti od rastu jednotkovej ceny a priemernej rozlohy takisto rástla. Ku tretiemu štvrťroku tak dosiahla 163 tisíc eur. Najlacnejšie byty z toho hľadiska boli v Petržalke (137 tisíc eur), kde je podstatne vyššia ponuka menších bytov ako vo zvyšku Bratislavy. Okresy BA II a BA IV sú na podobnej úrovni 145 – 150 tisíc eur. V okrese BA III bola priemerná absolútna cena 168 tisíc eur a v Starom Meste predstavovala až 238 tisíc eur.

Z hľadiska izbovosti sme v ponuke na sekundárnom trhu zaznamenali najväčší počet trojizbových bytov, ktoré zo štatistickej vzorky 1000 bytov predstavovali 41%. 32% tvorili dvojizbové byty, 16% jednoizbové, 10% štvorizbové a len 1% 5-izbové byty.

Priemerná cena prenájmu v Bratislave dosiahla v treťom štvrť-

Tabuľka 4: Ceny prenájmu v Bratislave vrátane energií podľa izbovosti a jednotlivých okresov

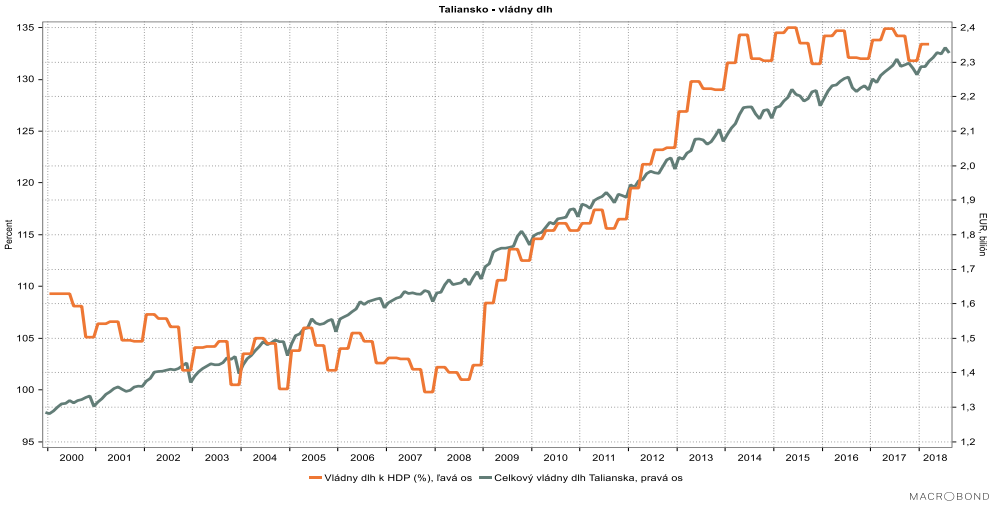
Okres/izbovosť	1	2	3	4	5	Spolu
BA I	549,86 €	845,60 €	1 118,58 €	2 302,13 €	3 535,00 €	1 027,25 €
BA II	493,33 €	633,34 €	805,25 €	1 059,94 €		685,00 €
BA III	439,23 €	657,62 €	935,43 €	1 330,00 €		741,21 €
BA IV	446,71 €	637,60 €	757,67 €	1 441,67 €	1 700,00 €	704,47 €
BA V	472,58 €	639,57 €	847,68 €			627,72 €
Spolu	482,34 €	713,26 €	921,62 €	1 525,15 €	2 923,33 €	800,38 €

roku 800 eur na mesiac vrátane energií. Priemerná cena na m² vrátane energií zas predstavovala 12,41 eur, čo medziročne predstavovali nárast o 11%. Nárast ceny prenájmov bol spôsobený všeobecným rastom cien nehnuteľnosti no do istej miery aj tým, že sa v ponuke bytov na prenájom objavuje stále viac novostavieb (bytov s vekom cca do 10 rokov).

Ceny starších bytov aj v treťom štvrťroku pokračovali so zvýšeným tempom rastu, ktoré prekonalo tempo rastu cien novostavieb. Dôvodom je obmedzená ponuka na trhu, ktorá nezodpovedá súčasnej úrovni dopytu. Úroveň dopytu na sekundárnom trhu sa presne kvantifikovať nedá, no na primárnom trhu aj napriek zavadeniu opatrení NBS a výraznému poklesu ponuky stále evidujeme silný predaj. Ponuka novostavieb na primárnom trhu sa od roku 2017 znížila o viac než 30%. Kupujúci sa tak obracajú na sekundárny trh, ktorý disponuje jednak zásobou lacnejších starých bytov a z časti aj ponukou novostavieb, ktoré sa ako investičné byt vracajú do ponuky. Evidentný je na trhu nedostatok menších bytov. Priemerná rozloha predaných novostavieb dosahuje 60 m², zatiaľ čo priemerná rozloha voľných novostavieb ako aj bytov zo sekundárneho trhu je 68-69 m². To značí, že ponuka menších bytov klesá resp. z ponuky miznú najrýchlejšie a ostávajú v nej skôr väčšie byty. Ceny týchto bytov budú pravdepodobne rásť rýchlejším tempom ako väčšie byty. Okrem toho v prospech rastu cien starších bytov môže hovoriť aj úverová regulácia, keď si kupujúci kvôli obmedzeniam budú musieť kúpiť skôr starší byt. Z hľadiska dopytu v súčasnosti nevidíme dôvod jeho poklesu. Nezamestnanosť je na rekordne nízkej úrovni, úrokové sadzby takisto a mzdy stále ďalej narastajú. Z týchto dôvodov predpokladáme približovanie sa cien starších bytov k novostavbám s medziročným tempom okolo 6-7%, pričom menšie byty v populárnych lokalitách (s nedostatkom ponuky ako napr. Nové Mesto) môžu rásť aj rýchlejším tempom do 10% medziročne. (rb)

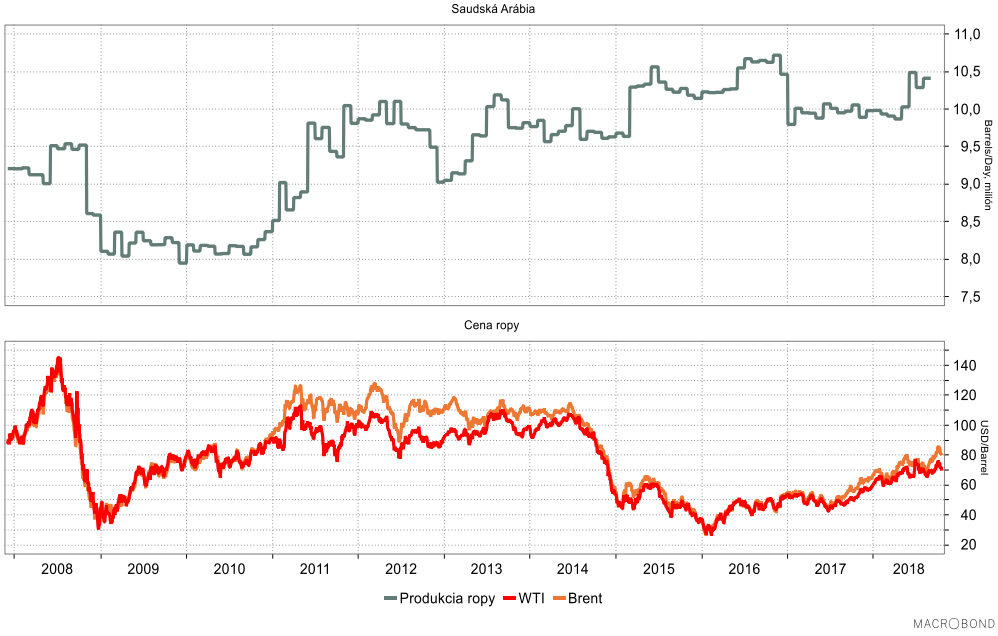
Nový rozpočet Talianska

Talianska vláda vyhlásila, že v roku 2019 by mala počítať z rozpočtovým schodkom 2,4 percenta hrubého domáceho produktu. Podľa Európskej komisie je však očakávaný deficit odchýlením od predošlých plánov Talianska (0,8 percenta HDP) a teda nad úrovňou, ktorú požaduje komisia. Komisia chce zabrániť tomu, aby si Taliansko zaobchádzalo v únií ako chce. Taliansko je treťou najväčšou ekonomikou menovej únie, ktorej problémy negatívne ovplyvňujú celú eurozónu. Komisia má právomoc požiadať o skresanie rozpočtového schodku. Ak k tomu nepríde, na krajinu sa môžu uvaliť sankcie. Taliansko sa bráni tým, že rozpočtový plán má podporiť ekonomický rast krajiny prostredníctvom vyšších výdavkov. Pravidlá Európskej komisie sú jasné, deficit krajiny by nemal prekročiť referenčnú hodnotu tri percentá HDP a dlh krajiny by nemal byť vyšší ako 60 percent HDP. Taliansko má dlhodobo problém s dlhom. Komisia žiadala aby sa každoročne znižoval o minimálne jednu pätinu, avšak krajine sa to nepodarilo už tretí rok po sebe. V súčasnosti je verejný dlh na úrovni 133 percent HDP, čo z Talianka robí druhý najzadlženejší štát v EÚ po Grécku. Komisia sa obáva možnej novej krízy potom, čo eurozóna prekonala krízový stav v Grécku. (pk)

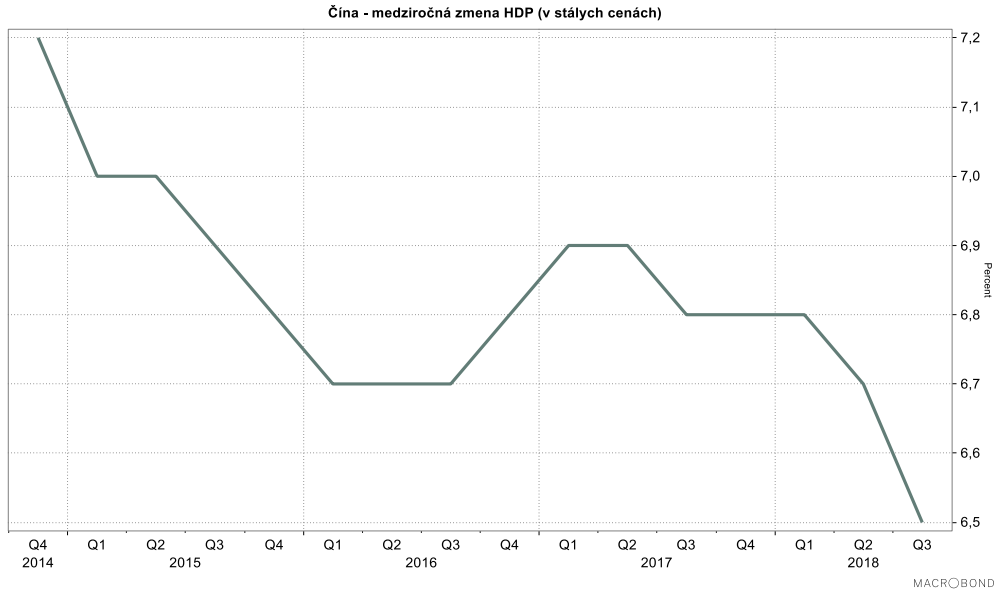
Saudská Arábia pohrozila ropou

Saudská Arábia, ktorá je najväčším vývozcom ropy na svete uviedla, že urobí akékoľvek opatrenia ako odplatu za zmiznutie saudského novinára v Turecku. Krajina má dôležitú úlohu v globálnej ekonomike a ako ropná mocnosť sa snaží o ekonomickú stabilitu. Tento incident však vyvolal v krajine nepokoj a ropa by mohla byť použitá ako nástroj odplaty. Existuje však nepísané pravidlo podľa ktorého sa ropa a politika nemajú miešať. Prisľúbil to aj saudskoarabský minister energetiky Chálid Fálih, ktorý zmiernil obavy vyhlásením, že udrží ropný trh stabilný. Arábia by mohla v krátkodobom horizonte dostať globálnu ekonomiky na kolená znížením ťažby ropy a tým pádom aj prudkým nárastom cien. Momentálne je krajina tretím najväčším producentom ropy na svete s hodnotou okolo 10,4 milióna barelov denne. Taktiež krajina vlastní takmer všetky voľné kapacity, ktoré by boli k dispozícii pre prípad výpadku dodávok. Saudská Arábia je krajina, ktorá by mala nahradiť výpadok dodávky z Iránu spôsobený americkými sankciami. Ak by sa to však nepodarilo, alebo by sa obmedzila ťažba, cena ropy by sa mohla zo súčasných 80 dolárov vyšplhať aj nad 100, či 200 dolárov za barel. Saudi tak tvoria veľkú časť vo svete ropnej energetiky a akýkoľvek podobný incident by mohol priniesť skazu na trhu s ropou a hlavne s jeho cenou. (pk)

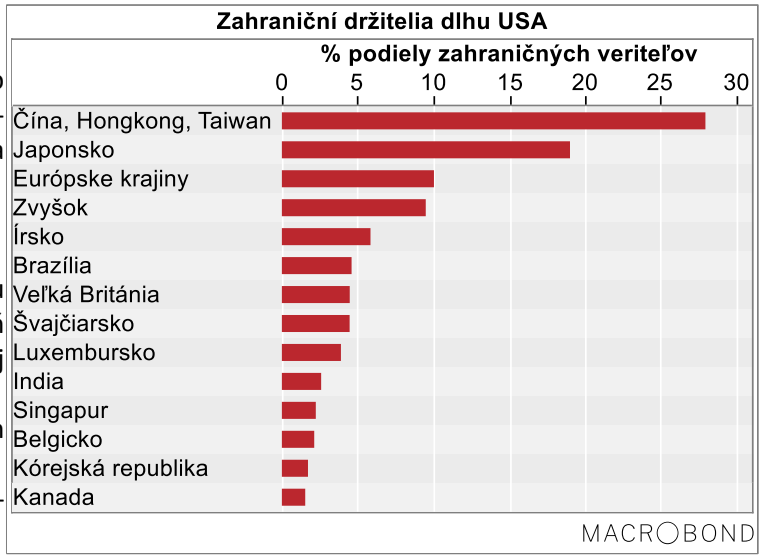
Čínska ekonomika poľavuje

Na Číne sa začínajú prejavovať obchodné problémy so Spojenými štátmi a taktiež konanie vlády proti rizikovým pôžičkám. Rast druhej najväčšej ekonomiky sveta v treťom kvartáli spomalil na 6,5 percenta zo 6,7 percenta z predchádzajúceho kvartála, čo je najmenšie číslo od roku 2009. Ekonomika očakávala rast 6,6 percenta a teda zaostala za očakávaniami. Na tomto poklese sa najviac podpísali clá súvisiace s vývozom z krajiny. Na druhej strane sú to aj drahšie úvery, ktoré si berú čínske firmy a taktiež klesol aj domáci dopyt. V budúcom roku odhaduje čínska vláda 6,3 percentný rast a teda vyhliadky do najbližšieho roka nie sú až tak pozitívne. Spojené štáty mali úmysel clami znížiť prebytok Číny v obchodovaní s nimi. Ten však v minulom mesiaci vystúpil na 34,1 miliardy dolárov z augustových 31 miliárd. Počas prvých deviatich mesiacov tohto roka dosiahol prebytok 225,8 miliardy dolárov, zatiaľ čo v rovnakom období predošlého roka to bolo 196,01 miliardy dolárov. Čína stále hľadá konštruktívne riešenie na odvrátenie obchodnej vojny. Napriek clám sa však export z Číny do USA medziročne zvýšil o 13 percent na 46,7 miliardy dolárov. (pk)

USA rastú na dlh

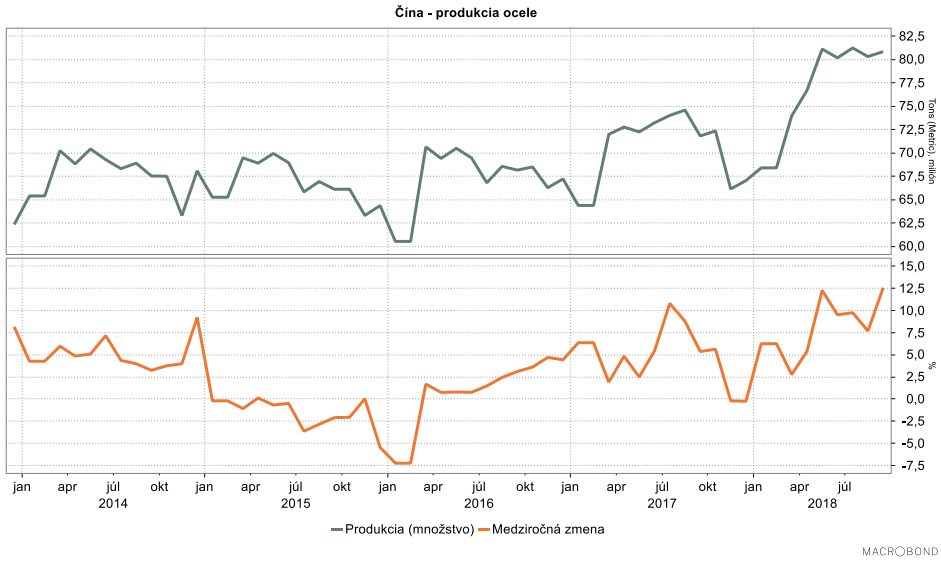
Posledné fiškálne roky v USA sú poznačené vyššími výdavkami ako príjmami do štátneho rozpočtu. V poslednom fiškálnom roku 2018 USA (od 1. októbra 2017 do 30.septembra 2018) dosiahli za posledných 6 rokov najvyšší schodok štátneho rozpočtu vo výške 779 mld. amerických dolárov. Oproti minulému roku sa tak schodok prehĺbil až o 113 mld. dolárov. Pre štátny rozpočet USA bolo v uplynulom roku charakteristický nárast vládnych výdavkov pri stálom výbere daní, ktoré tvoria najväčšiu časť príjmov štátneho rozpočtu. Dôvodov zvyšovania deficitu je viac. Jedným z nich je zvýšenie výdavkov na obranu, sociálne zabezpečenie alebo napr. Medicare (zdravotné poistenie). Na druhú stranu stagnovanie príjmov mala za dôsledok aj Trumpova daňová reforma a teda zníženie daňových sadzieb. Jej význam mal spočívať v podpore ekonomického rastu, čo by malo vykompenzovať či zvýšiť príjem do štátneho rozpočtu. Príjmy štátneho rozpočtu však zostali nezmenené resp. v druhom kvartáli 2018 vzrástli len o 0,5 %. Naopak výdavky sa v druhom kvartáli 2018 zvýšili medziročne až o 5 %. Zvyšujúci sa deficit štátneho rozpočtu je potrebné financovať, na čo slúži najmä emisia štátnych dlhopisov. Financovanie dlhu je zároveň z veľkej časti v rukách zahraničných investorov. V tejto oblasti sú najväčšími veriteľmi USA práve Čína, ktorá financuje až 21,2 % hodnoty amerického dlhu (spolu s Hongkongom a Taiwanom je to 27,9 %), Japonsko 19 % a krajiny Európskej únie financujú 10 % amerického dlhu. (jv)

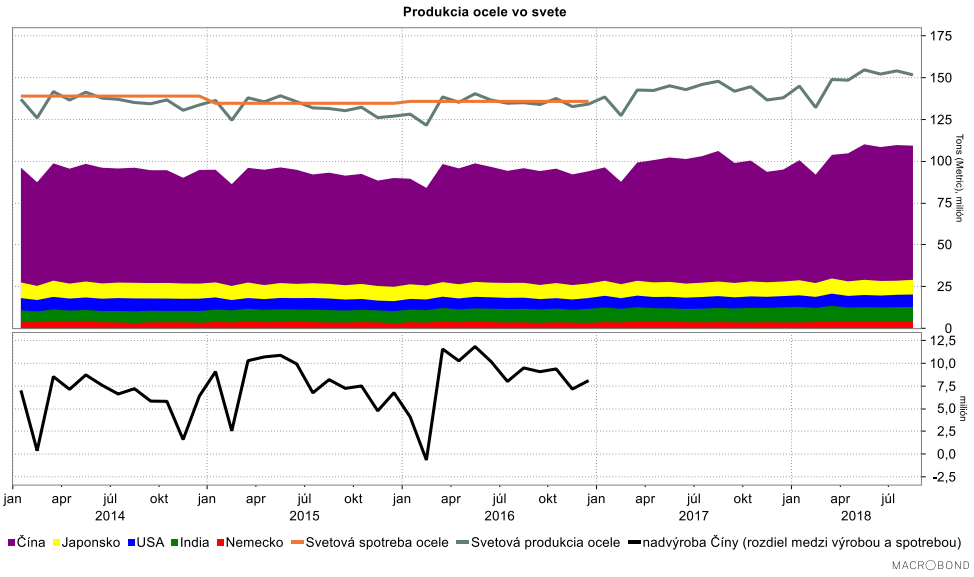
Chudobných v EÚ ubúda

Najnovšie štatistiky eurostatu poukazujú na približne 113 miliónov ľudí, žijúcich v EÚ, ktorí sú na základe svojho príjmu (finančná núdza) a životnej situácie vystavený riziku chudoby s čím prichádza aj hrozba sociálneho vylúčenia zo spoločnosti. Počet týchto ľudí sa však z roka na rok znižuje. Kým v rokoch 2009 až 2012 bolo riziku chudoby vystavených až 25 % ľudí žijúcich v EÚ, minulý rok (2017) to bolo už len 22,5 %. Najvyšší podiel ľudí v danej situácii bol zaznamenaný v Bulharsku (38,9 %), Rumunsku (35,7 %) ale aj v Grécku kde bolo riziku vystavených celkovo 34,8 % obyvateľov. Naopak najlepšie sú na tom naši západný susedia s 12,12 % -tami ľudí, ktorí sú na hranici chudoby, čo súvisí aj s rekordne nízkou nezamestnanosťou, ktorá sa blíži k plnej zamestnanosti. Druhým najlepším je Fínsko s podielom 15,7 % a Slovensko s podielom 16,3 % čeliaci riziku chudoby. Z dôvodu nízkych príjmov sa do spomínanej situácie dostávali najviac aj obyvatelia Litvy, Lotyšska či Španielska. Spomínaná situácia podmieňuje aj migráciu obyvateľstva za lepšími pracovnými príležitosťami (ekonomický migranti) a domácej krajine spôsobuje znižovanie počtu kvalifikovanej pracovnej sily. Popri sociálnych dopadoch znamená vysoký podiel ľudí na hrane chudoby, sociálneho vylúčenia (a nezamestnanosti) pre štát vysoké sociálne výdavky. Z tohto pohľadu je lepšie keď sú ľudia pracujúci (teda aj kupujúci) a odvádzajú dane. (jv)

Čína zvýšila produkciu ocele

Aj napriek uvaleniu ciel na dovoz ocele zo strany USA voči Číne, jej produkcia v Číne rastie. V septembri tohto roka zaznamenalo vyprodukované množstvo ocele v Číne medziročný nárast až o 12,56 % a vyprodukovali tak celkovo 80,85 mil. ton. Produkcia ocele v Číne sa tak od mája tohto roka drží nad hranicou 80 mil. ton mesačne. Len od Januára tohto roka sa objem mesačnej produkcie zvýšil o 18,2 %. Čína je zároveň najväčším producentom ocele a na celkovej svetovej produkcii sa podieľa až 53 %-tami. Za zvýšením produkcie ocele v Číne je práce jej rastúca cena, z čoho chcú výrobcovia profitovať. Rast ceny ocele v Číne je spôsobený aj novými vládnymi opatreniami, ktoré smerujú k obmedzeniu znečistenia ovzdušia pri výrobe. Prudký nárast produkcie (menej znečisťujúcej) však svojimi emisiami môže dobehnúť množstvo emisií pri nižšej ale menej ekologickej produkcii. Zvyšovaním cien spolu so zavádzaním ciel vo vzájomnej výmene s USA, môžu znížiť konkurencieschopnosť čínskej ocele ako v USA tak aj v ostatných dovážajúcich krajinách. (jv)

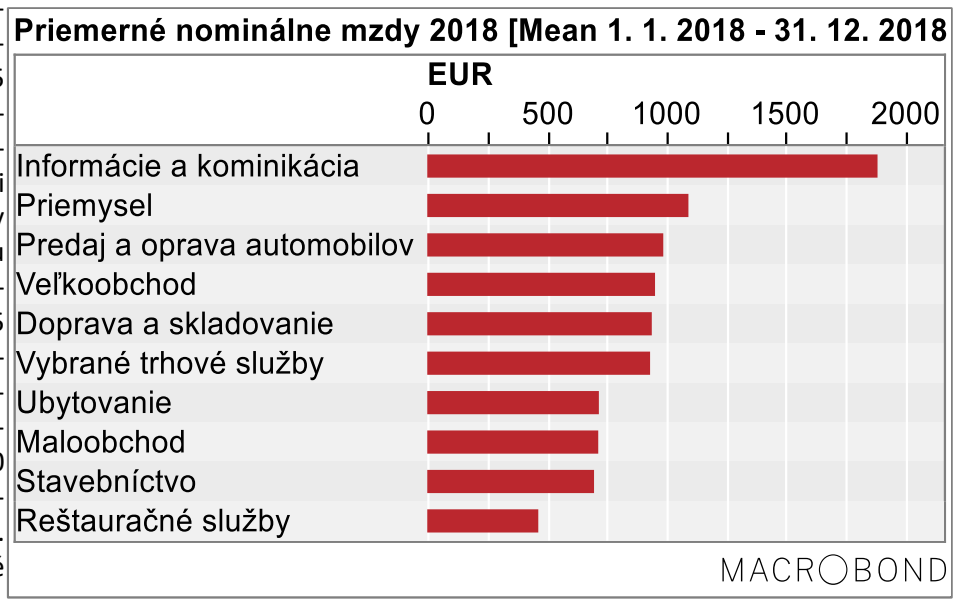

Nové projekty EÚ pre mladých

Európska únia zahájí druhé kolo cestovania zadarmo pre mladých Európanov, nakoľko prvé kolo bolo veľmi úspešné. Eurokomisár pre vzdelávanie, kultúru, mládež a šport Tibor Navracsics uviedol, že program Objavuj EÚ využilo a cestovalo po EÚ v uplynulom lete viac ako 15 tisíc mladých ľudí zo všetkých členských krajín Únie. Zapojiť sa do tohto projektu môžu mladí občania členských štátov Únie vo veku aspoň 18 rokov. Cesta sa pre občana musí začať v jednom z členských štátov a môže cestovať buď ako jednotlivec alebo v skupine maximálne 5 osôb. Cesta by mala trvať maximálne 30 dní a nasledovné obdobie je stanovené od 15. apríla do konca októbra roka 2019. Počas cestovania naprieč Úniou môžu spoznať mladí ľudia množstvo európskych miest, ale aj veľa ďalších zaujímavých ľudí a ich kultúru. Nové kolo sa začína 29. novembra a bude sa dať zahlásiť do 11. decembra 2018. Výsledky druhého kola sa účastníci dozvedia v polovici januára 2019. Prvé kolo podávania prihlášok sa uskutočnilo v júny 2018 keď sa do projektu zapojilo viac ako 100 tisíc mladých s cieľom vyhrať cestovné lístky. Ako bolo spomenuté, 15 tisíc mladých ľudí, ktorí správne odpovedali na súťažný kvíz a čo najviac sa priblížili k správnej odpovedi na prémiovú otázku, bolo odmenených cestovnými lístkami. S cestovným lístkom je možné využiť prakticky všetky spôsoby dopravy, či už to sú autobusy, trajekty alebo aj lietadlá. Tým sa zabezpečí, že mladí ľudia, ktorí žijú v odľahlých oblastiach sa takisto budú môcť zapojiť do tejto iniciatívy. Európska komisia má v úmysle ďalej rozvinúť túto iniciatívu a už teraz ju plánuje zaradiť do programu Erasmus na obdobie rokov 2021 až 2027. Ak bude Európsky parlament a Rada súhlasiť s predloženým návrhom, mali by dostať dotáciu vo výške 700 miliónov eur. Na rok 2019 je už rozpočet pre projekt schválený a to vo výške 16 miliónov eur. (pk)

Jaguár zvyšuje platy

Odbory Aios Jaguar Land Rover dohodli s vedením firmy zvyšovanie platov pre zamestnancov v Nitre, pričom firma ešte ani nespustila výrobu. Spustenie je dohodnuté na dátum 25. Októbra. Podľa odborov sa rokovaniami dosiahlo doposiaľ najväčšie jednorazové navýšenie platov v automobilovom priemysle na Slovensku. Mzdy asistentov kontroly sa navýšia o 65 eur (715 eur v hrubom), koordinátori a pracovníci náborových a vzdelávacích plánov si polepšia o 66 eur (958 eur v hrubom) a administrátori spolu so špecializovanými pracovníkmi budú mať mzdu vyššiu o 65 eur (1261 eur v hrubom). Priemerná mzda výrobných pracovníkov v Jaguari bez manažmentu, ktorá začínala od 900 eur sa tak mení na sumu začínajúcu od 997 eur v hrubom. Zamestnanci dostanú aj mnohé ďalšie výhody, ktoré sú nad rámec legislatívy. Zvýšili sa príplatky v závislosti od zručností, za nočnú prácu a prácu počas sobôt a nedieľ. V zmluve je zapísaný aj 15 percentný výrobný bonus, 13. Plat, či jednorazová odmena vo výške 100 eur. Nové mzdové tarify pre zamestnancov boli podpísané 13. októbra a budú účinné od 1. novembra do 31. decembra 2019. (pk)

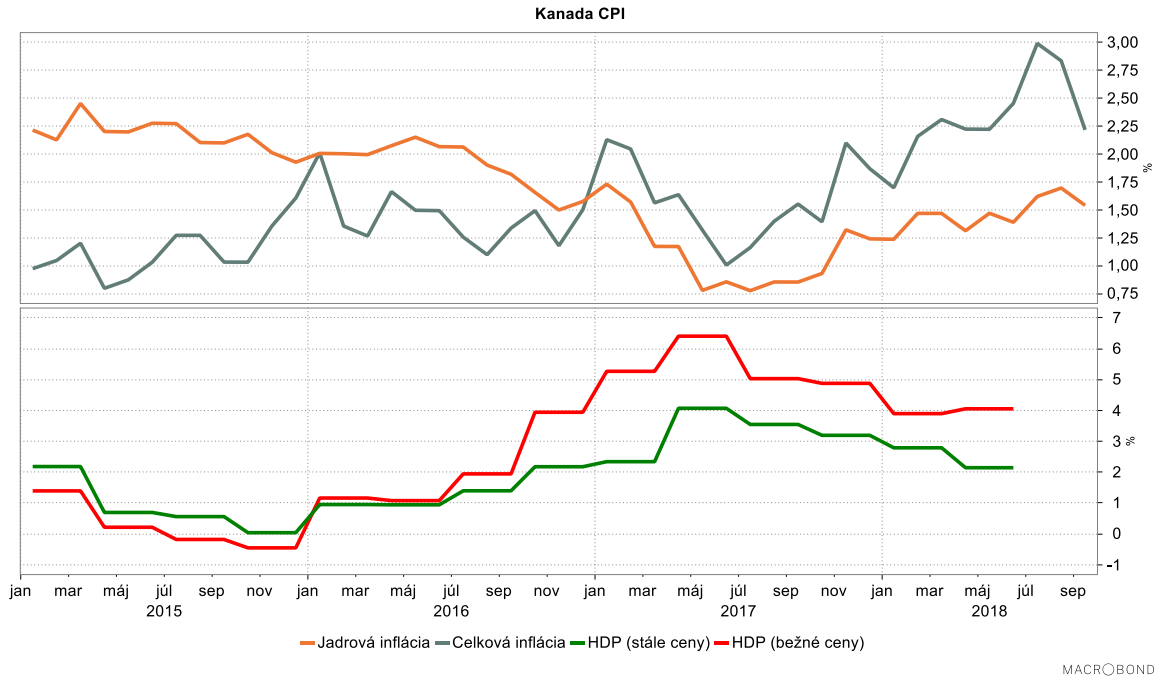
Rebríček konkurencieschopnosti

Krajina	USA	Singapur	Nemecko	Švajčiarsko	Japonsko	Holandsko	Hong Kong	Británia	Švédsko	Dánsko
Body	85,6	83,5	82,8	82,6	82,5	82,4	82,3	82	81,7	80,6

Svetové ekonomické fórum (WEF) zverejnilo rebríček konkurencieschopnosti za rok 2018. Slovenská republika sa v ňom umiestnila na 42. mieste zo 140 krajín, čo znamená prepad oproti minulému roku o 2 miesta. Index konkurencieschopnosti hovorí o perspektíve krajiny dosahovať udržateľný hospodársky rast v strednodobom horizonte. Hodnotí sa kvalita verejných inštitúcii, vládne politiky, či iné faktory, ktoré podmieňujú úroveň produktivity a prosperity v krajinách. Na hodnotenie sa celkovo použilo 98 indikátorov v 12 oblastiach. Spomedzi krajín V4 sme sa umiestnili na treťom mieste. Predbehlo nás Česko (29. miesto) aj Poľsko (37. miesto) a za nami sa umiestnilo Maďarsko (48. miesto). Čo sa týka silných stránok Slovenska, tu sme sa opreli najmä o makroekonomickú stabilitu, adaptáciu informačno-komunikačných technológií, či úroveň infraštruktúry. Na druhej strane zaostávame v rozvoji podnikateľského prostredia, posilňovaní nezávislosti súdov, v boji proti korupcii, znižovaní administratívnej náročnosti podnikania a hlavne nízkou inovačnou kapacitou, čo súvisí s nízkymi výdavkami na vedu a výskum. Prvé priečky v rebríčku sa nemenili, naďalej vedú Spojené štáty americké, Singapur a Nemecko. Priemerné skóre krajín bolo 60 bodov, čiže 40 bodov od hornej hranice. Slovensko získalo v hodnotení 66,8 bodu. (pk)

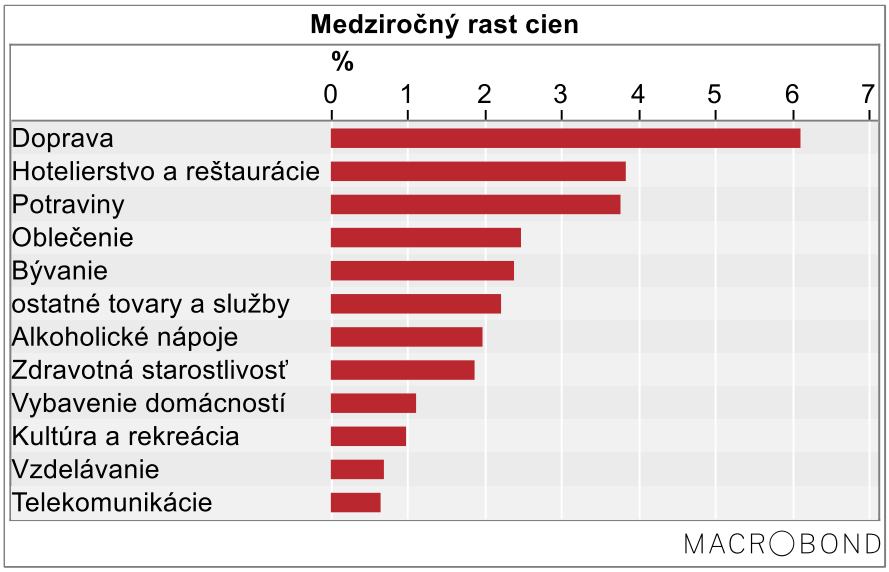
Rast cien v Kanade výrazne spomalil

Rast spotrebiteľských cien v Kanade sa výrazne spomalil. V septembri zaznamenali ceny v Kanade medziročný nárast o 2,22 %, zatiaľ čo predchádzajúci mesiac a to bolo 2,83 % a v auguste až 2,99 % - tento nárast bol ovplyvnený výrazným rastom cien v doprave (až o 6,6 %). Jadrová inflácia, očistená od volatilných cien potravín a energií sa od začiatku roka relatívne stabilne oscilovala v okolí 1,5 % a v septembri dosiahla 1,54 %. V druhom kvartáli zaznamenal rast reálneho hrubého domáceho produktu (HDP) mierne spomalenie aj v dôsledku vtedy napätých vzťahov s USA a bariérami vzájomnom obchode. Reálne HDP vzrástlo v druhom kvartáli o 2,15 %. Nominálne HDP zaznamenal v tom istom období medziročný nárast o 4,05 % v súvislosti aj s prudším rast cien tovarov a služieb v krajine. (jv)

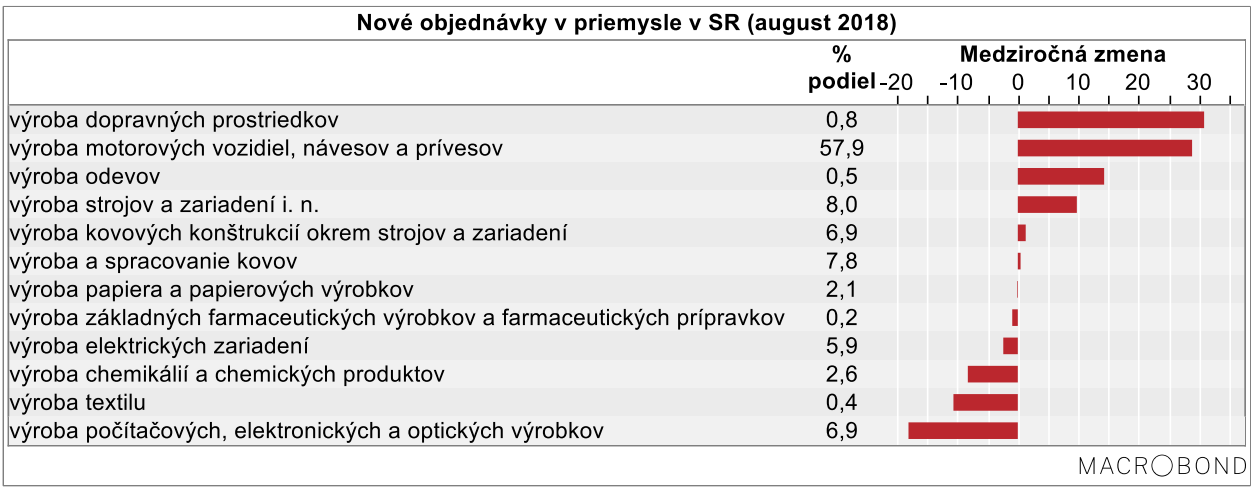
Prudký rast cien v doprave

Spotrebitelia na Slovensku sú svedkami stále zvyšujúcej sa ceny tovarov a služieb. Štatistický úrad zaznamenal v septembri medziročný nárast cien až o 2,7 %. Najvyšší medziročný nárast zaznamenali ceny v doprave a to až o 6,1 %. Druhý výrazný nárast cien dotýkajúci sa všetkých ľudí je nárast cien potravín. Tie v septembri rástli medziročne o 3,7 %. V súvislosti s potravinami však môžeme očakávať aj ďalší nárast cien po zavedení nového špeciálneho odvodu pre reťazce, ktorého zavedenie sa plánuje od 1.1.2019. Pod rast cien potravín sa podpísali aj zvýšené náklady na produkciu, slabšia úroda v dôsledku letných horúčav či zvýšenie príplatkov za prácu v noci, vo sviatok a cez víkend v obchodných prevádzkach ale ja malých potravinárskych podnikoch ako napr. pekárne. Celkovo ťahal ceny nahor aj stále silný dopyt, ktorému napomáha zvýšenie minimálnej mzdy, no najmä rast celkovej priemernej mzdy na Slovensku, ktorá už dosiahla úroveň 1 004 eur. (jv)

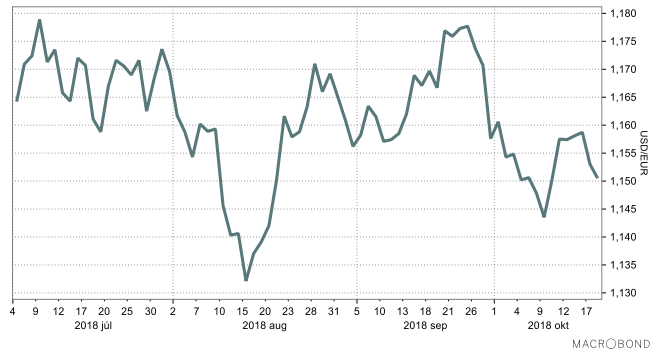
Príliv nových objednávok v priemysle

Priemysel na Slovensku zaznamenal v auguste tohto roka až 13,75-percentný nárast v objeme nových objednávok počítaný v bežných cenách. Celková hodnota nových objednávok dosiahla 4,5 mld. eur, čo bol oproti predchádzajúcemu mesiacu (júl) nárast o miliardu. eur. (v júli však sledujeme mierny sezónny pokles v objeme objednávok). Najväčšiu medziročnú zmenu (v bežných cenách daného mesiaca) v objeme nových objednávok zaznamenal segment výroby dopravných prostriedkov, ktorý zaznamenal nárast o 30,82 % (na 36,5 mil. eur). Výrazný nárast v objeme nových objednávok (o 28,83 %) zaznamenala výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov. S celkovým objemom 2,6 mld. eur tento segment predstavuje najväčšiu časť objednanej produkcie a o až 57,9 %. Na nových objednávkach sa výrazne podieľala aj výroba strojov a zariadení (360 mil. eur), či výroba kovových konštrukcií (350 mil. eur). Výrazne sa medziročne znížili nové objednávky v oblasti výroby počítačových, elektronických a optických výrobkov, ktoré poklesli o 18 % na 310 mil. eur. Nové objednávky v priemysle a ich rast svedčia jednak o dôvere odberateľov ale aj o ďalšej perspektíve slovenského priemyslu, ktorý aj naďalej ťahá výroba automobilov. Otázny je však aj ďalší vývoj n tejto oblasti v dôsledku zavádzania nových emisných obmedzení Európskou komisiou, ktoré môžu náš priemysel výrazne zasiahnuť pokiaľ sa automobilky netransformujú na výrobu ekologickejších modelov. (jv)

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

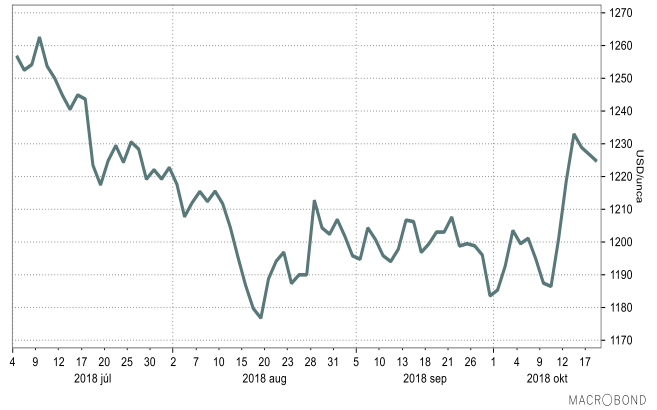
EUR/USD

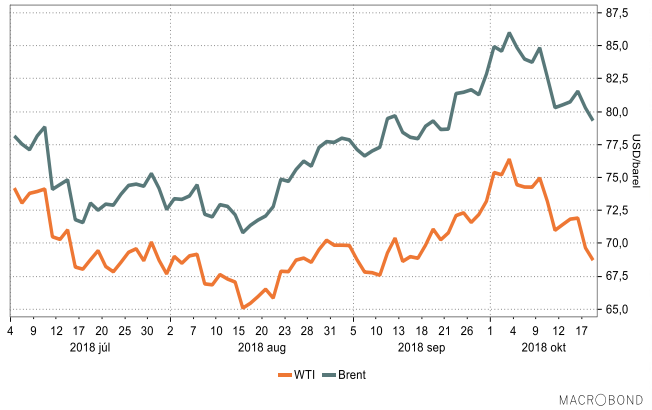
EUR/CZK

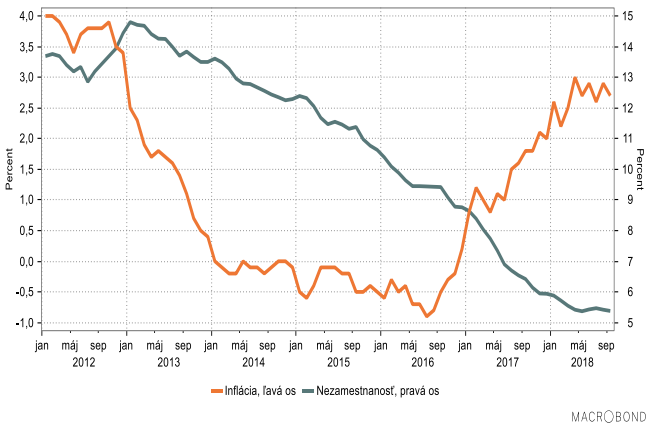
ZLATO

ROPA

SLOVENSKO

ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

POĽSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

→ Nemecká kancelárka Angela Merkelová a jej koaliční partneri sa začiatkom tohto mesiaca dohodli na plánoch redukcie emisií z dízlových vozidiel tým, že požiadajú výrobcov automobilky, aby ponúkli majiteľom stimuly alebo úpravy starších áut. Tento krok je súčasťou širšieho tlaku v Nemecku na zlepšenie kvality ovzdušia v mestách. VW v rámci svojho programu ponúkne v 14 najznečistenejších mestách v Nemecku vrátane Mníchova, Stuttgartu a Kolína majiteľom starších áut tzv. šrotovné, teda finančnú prémiu, ak sa rozhodnú pre ich výmenu za nové. Hodnota prémie sa bude líšiť v závislosti od modelu.

→ Český miliardár Daniel Křetinský jedná s francúzskym finančníkom Matthieu Pigassom o kúpe podielu vo francúzskom denníku Le Monde. Išlo by tak o ďalšiu kúpu významného francúzskeho tlačeného média. Konkrétne by sa malo jednať o predaj 40 až 49 percent akcií spoločnosti. Dá sa však predpokladať, že Křetinský sa neuspokojí len s týmto podielom a bude chcieť odkúpiť všetky akcie denníku Le Monde. Křetinský skupuje viaceré média v rozličných krajinách, či už to na Slovensku, Česku, Poľsku, Rumunsku a teraz aj Francúzsku.

→ Volkswagen chce v Nemecku motivovať klientov aby sa zbavili starších dieslových automobilov a podporiť nákup nových áut, ktoré spĺňajú nové, prísnejšie emisné normy. Stimuly (alebo tzv. šrotovné) majú smerovať majiteľom starších dieslových áut v 14 najviac znečistených nemeckých mestách, čo by malo podporiť ich výmenu za nové. Výška prémie sa podľa nemeckých médií bude pohybovať medzi 1500 až 10-tisíc eur v závislosti od typu vybraného nového modelu.

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Matúš Jančura
Hlavný analytik, Bencont INVESTMENTS
jancura@bencont.sk

Jozef Prozbík
Analytik, Bencont INVESTMENTS
prozbik@bencont.sk

Analytici:
Nebesník Martin
Bruchánik Rudolf
Krčmárik Peter
Vražda Ján

Vajnorská 100/A
831 04 Bratislava
www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS BENCONT GROUP BENCONT DEVELOPMENT